

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴.۰۷.۱۸

نویسنده: سیدعظیم حسینی

ایجاد نظام حمل و نقل در کانال قوش تپه و اتصال آن به دریای آمو

چشم انداز

استفاده از کانال قوش تپه فراتر از افغانستان

طرح جدید وابتکاری

کشتی رانی در دریای آمو و کانال قوش تپه

ایجاد نظام حمل و نقل در کانال قوش تپه و اتصال آن به دریای آمو، فرصتی منحصر به فرد برای توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای در آسیای مرکزی فراهم می‌کند. این طرح نه تنها می‌تواند افغانستان را به همسایگان خود از طریق یک مسیر آبی قابل اعتماد متصل کند، بلکه می‌تواند به عنوان یک گذرگاه مهم برای تجارت و توریستی بین‌المللی نیز عمل کند. اتصال کانال قوش تپه به دریای آمو و کشورهای همسایه، طرحی بلندپروازانه با پتانسیل‌های فراوان برای توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای در آسیای مرکزی است. با وجود چالش‌های موجود، اجرای این طرح می‌تواند منافع قابل توجهی برای افغانستان و کشورهای همسایه به ارمغان آورد. تعهد و همکاری دولت‌ها، بخش خصوصی

کانال قوش تپه، که در شمال افغانستان واقع شده است، پتانسیل قابل توجهی برای توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای در آسیای مرکزی دارد. این کانال می‌تواند به عنوان یک مسیر آبی برای حمل و نقل کالا و مسافر بین افغانستان و کشورهای همسایه، از جمله ازبکستان، تاجیکستان و ترکمنستان مورد استفاده قرار گیرد.

اهداف:

- ارتقای سطح استفاده کانال قوش تپه در دریای آمو و کشورهای همسایه.
- اتصال کانال قوش تپه به کشورهای ازبکستان، تاجیکستان و ترکمنستان از طریق ترانسپورت دریائی و کشتی رانی.
- توسعه حمل و نقل آبی در منطقه.
- حمل کالاها و محموله‌های تجارتي و طی مراحل گمرکی به طور مستقیم از ولایات افغانستان به کشورهای همسایه شمالی از طریق و توسط کشتی به قیمت ارزان
- ترویج و تقویت تجارت و سرمایه‌گذاری بین افغانستان و کشورهای همسایه.
- تقویت همکاری منطقه‌ای.
- ایجاد مکاتب مسلکی ترانسپورت دریائی و کشتی رانی در کانال قوش تپه و دریای آمو

تجارب بین‌المللی:

در بسیاری از کشورهای جهان، پروژه‌های مشابهی برای اتصال کانال‌ها به رودخانه‌ها و دریاها با موفقیت اجرا شده است.

- **پروژه کانال دانیوب-راین-مین:** این پروژه که در اروپا اجرا شده است، کانال‌های دانیوب، راین و مین را به یکدیگر متصل می‌کند و مسیر آبی به طول 3500 کیلومتر را ایجاد می‌کند.
 - **پروژه کانال ولگا-دان:** این پروژه که در روسیه اجرا شده است، کانال‌های ولگا و دان را به یکدیگر متصل می‌کند و مسیر آبی به طول 3700 کیلومتر را ایجاد می‌کند.
 - **پروژه کانال بزرگ چین:** این پروژه که در چین اجرا شده است، رودخانه‌های یانگتسه و ژوهای را به یکدیگر متصل می‌کند و مسیر آبی به طول 1700 کیلومتر را ایجاد می‌کند.
- این پروژه ها نشان می‌دهد که اتصال کانال‌ها به رودخانه‌ها و دریاها با استفاده از فناوری‌های مدرن امکان‌پذیر است.

مزایای ایجاد نظام حمل و نقل در کانال قوش‌تپه:

- **توسعه اقتصادی:** حمل و نقل آبی ارزان‌تر و کارآمدتر از حمل و نقل زمینی است، که می‌تواند به کاهش هزینه‌های تجارت و افزایش صادرات افغانستان کمک کند. این امر می‌تواند به نوبه خود به ایجاد افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری بین افغانستان و کشورهای همسایه ممد باشد.
- فرصت های آتی را میتوان انتظار داشت:
 - ایجاد فرصت‌های شغلی در بخش‌های حمل و نقل، لوژستیک و توریسم دریایی و خدمات.
 - دستیابی به بازارهای جدید برای محصولات کشاورزی و صنعتی افغانستان.
 - فرصت‌های شغلی و رونق اقتصادی در کشور کمک کند.
 - افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری بین افغانستان و کشورهای همسایه.
 - تقویت روابط اقتصادی و سیاسی بین افغانستان و کشورهای همسایه.
- **همکاری منطقه‌ای:** اتصال افغانستان به همسایگان خود از طریق کانال قوش‌تپه می‌تواند:

- به ارتقای ثبات و امنیت در منطقه از طریق همکاری‌های مشترک کمک کند.
- به تقویت روابط اقتصادی و سیاسی بین این کشورها ممد باشد.
- به ایجاد یک منطقه پایدارتر و امن‌تر در آسیای موثر باشد.

- **توریسم:** حمل و نقل آبی می‌تواند به عنوان یک جاذبه توریستی جدید در افغانستان عمل کند و فرصت های جدیدی را بوجود آورد مانند:

- جذب گردشگران به افغانستان از طریق ایجاد مسیرهای آبی جدید و جاذبه‌های توریستی.
- ارتقای سطح زندگی مردم در مناطق روستایی و دورافتاده.
- بهبود دسترسی به خدمات و امکانات رفاهی.
- افزایش درآمدهای دولت و سکتور خصوصی از طریق صنعت توریستی.

اتصال کانال قوش‌تپه به کشورهای ازبکستان، تاجیکستان و ترکمنستان از طریق دریای آمو:

برای بهره‌مندی حداکثری از مزایای ایجاد نظام حمل و نقل در کانال قوش‌تپه، لازم است این کانال به کشورهای همسایه افغانستان، از جمله ازبکستان، تاجیکستان و ترکمنستان از طریق کشتی رانی متصل شود. این امر به ایجاد یک شبکه حمل و نقل آبی منطقه‌ای کمک می‌کند که می‌تواند تجارت و توریسم را در سراسر آسیای مرکزی تسهیل کند.

ایجاد نظام حمل و نقل در کانال قوش‌تپه و اتصال آن به دریای آمو، فرصتی استثنایی برای توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای در آسیای مرکزی است. با برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری مناسب، این طرح می‌تواند به نفع افغانستان و همسایگان آن باشد.

یکنوع از جمله کشتی های باربری که در کانال قوش تپیه میتواند مورد استفاده قرار گیرد اما نسبت ممانعت پل خط آهن این امکان نفی گردیده است

اجزای اصلی طرح:

اتصال به دریای آمو و کشورهای همسایه:

- احداث یک بندر در ساحل دریای آمو برای بارگیری و تخلیه کالا.
- لایروبی و احیای بخش هایی از دریای آمو برای تسهیل کشتی رانی.
- ایجاد ترافیک کشتی رانی از کانال قوش تپیه به سمت مرزهای ازبکستان، تاجیکستان و ترکمنستان.
- احداث پل ها و گذرگاه های مرزی برای تسهیل عبور و مرور کالا و افراد بالای کانال بر وفق شرایط تکنیکی و استفاده از کشتی های باربری به ظرفیت کانال.
- انعقاد موافقتنامه های بین المللی با کشورهای همسایه برای تنظیم استفاده از دریای آمو.

• حمل و نقل کالا:

- جابجایی، انواع کالا، از جمله محصولات زراعتی، مواد معدنی، کالاهای تولیدی و مصرفی بین ولایات بلخ، فاریاب و جوزجان.
- جابجایی، انواع کالا، از جمله محصولات زراعتی، مواد معدنی، کالاهای تولیدی و مصرفی بین افغانستان و کشورهای همسایه.
- کاهش هزینه های حمل و نقل و افزایش رقابت پذیری کالاهای افغان در بازارهای منطقه ای و بین المللی

• حمل و نقل مسافر:

- ایجاد خطوط کشتیرانی برای جابجایی مسافر در ولایات بلخ، فاریاب و جوزجان
- ایجاد خطوط کشتیرانی برای جابجایی مسافر بین افغانستان و کشورهای همسایه

مراحل اجرایی:

- تشکیل ادراه مستقل کشتی رانی در دریای آمو و کانال قوش تپیه.
- تشکیل یک کمیته راهبری متشکل از نمایندگان افغانستان و کشورهای همسایه.
- انجام مطالعات امکان‌سنجی و فنی.
- تهیه طرح جامع و تفصیلی پروژه.
- تامین منابع مالی پروژه.
- اخذ مجوزهای لازم.
- برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکار.
- اجرای پروژه.
- بهره‌برداری و نگهداری از کانال.

نقش بازیگران مختلف:

• دولت افغانستان:

- رهبری و مدیریت پروژه.
- تامین بخشی از منابع مالی پروژه.
- ایجاد چارچوب قانونی و مقرراتی لازم برای پروژه.

• بخش خصوصی:

- سرمایه‌گذاری در پروژه.
- ساخت و بهره‌برداری از زیرساخت‌های مرتبط با پروژه، مانند بنادر و ترمینال‌ها، ایجاد پارک کشتی‌های تجاری و سیاحتی برای این منظور.

• سازمان‌های بین‌المللی:

- ارائه کمک‌های مالی و فنی به پروژه.
 - تسهیل همکاری بین کشورهای منطقه.
- با توجه به تجارب بین‌المللی در اجرای پروژه‌های مشابه، مراحل زیر را می‌توان برای آغاز کار و عملی شدن طرح اتصال کانال قوش‌تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه پیشنهاد کرد:

1. تشکیل ادراه مستقل کشتی رانی:

- این ادراه مسول تماس با نمایندگان عالی‌رتبه دولت های کشورهای همسایه و سازمان‌های بین‌المللی و بخش خصوصی میباشد.
- وظایف این اداره شامل:
 - هدایت و نظارت بر اجرای پروژه.
 - حل و فصل اختلافات بین ذینفعان مختلف.
 - جلب حمایت سیاسی و مالی برای پروژه.

2. انجام مطالعات امکان‌سنجی و فنی:

- این مطالعات باید شامل:
 - ارزیابی فنی مسیر کانال.
 - ارزیابی اثرات زیست محیطی و اجتماعی پروژه.
 - برآورد مصارف پروژه.
 - تحلیل اقتصادی و مالی پروژه.
- مطالعات امکان‌سنجی و فنی باید توسط یک شرکت مشاوره بین‌المللی با تجربه در اجرای پروژه‌های مشابه انجام شود.

3. تهیه طرح جامع و تفصیلی پروژه:

- این طرح باید شامل:
 - نقشه دقیق مسیر کانال جهت ایجاد ترافیک در یابی و کشتی رانی.
 - مشخصات فنی ساختمان های کانال، مانند بنادر در دریای آمو، ولایات سه گانه، پل ها با در نظر داشت ظرفیت های بلند و انطباقی با ترانسپورتیشن دریائی (انواع کشتی های باربری و مسافر بری به شمول توریستی) .
 - دهانه و سیستم توجیه کشتی هالز / به دریای آمو به داخل کانال
 - برنامه زمان بندی اجرای پروژه.
 - برآورد دقیق هزینه های پروژه.
- طرح جامع و تفصیلی پروژه باید توسط یک شرکت مهندسی با تجربه در طراحی و اجرای پروژه های آبی تهیه شود.

4. تامین منابع مالی پروژه:

- منابع مالی پروژه می توانند از طریق ترکیبی از منابع داخلی و خارجی تامین شوند، از جمله:
 - بودجه دولت افغانستان.
 - قرضه های بانک های توسعه ای بین المللی، بانک آسیائی، اسلامی .
 - سرمایه گذاری بخش خصوصی.
 - جذب همکاری های سازمان های همکاری های منطقه ئی مانند ایکو و کریک و شانگهای
- برای جلب سرمایه گذاری بخش خصوصی، لازم است که پروژه از نظر اقتصادی و مالی جذاب باشد.

5. اخذ مجوزهای لازم:

- برای اجرای پروژه، لازم است مجوزهای لازم از مراجع ذیربط در افغانستان و کشورهای همسایه اخذ شود.
- این مجوزها ممکن است شامل مجوزهای زیست محیطی، مجوزهای ساخت و ساز و مجوزهای استفاده از آب باشند.

6. اجرای پروژه:

- اجرای پروژه باید طبق برنامه زمان بندی و با رعایت بالاترین استانداردهای کیفی انجام شود.
- نظارت بر اجرای پروژه باید توسط یک ناظر مستقل انجام شود.

ملاحظات:

- اجرای پروژه اتصال کانال قوش تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه نیازمند تعهد و همکاری سیاسی قوی بین افغانستان و کشورهای همسایه است.
- همچنین، برای اجرای این پروژه به منابع مالی قابل توجهی نیاز است.
- با وجود چالش های موجود، اجرای این طرح می تواند منافع قابل توجهی برای افغانستان و کشورهای همسایه به ارمغان آورد.

مزایای اقتصادی اتصال کانال قوش تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه:

1. افزایش تجارت و سرمایه گذاری:

- اتصال کانال قوش تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه، مسیرهای جدیدی برای تجارت بین افغانستان و کشورهای همسایه ایجاد خواهد کرد. این امر می تواند منجر به بهبود صادرات و واردات کالا و خدمات شود.
- با کاهش هزینه های حمل و نقل، تجارت بین افغانستان و کشورهای همسایه جذاب تر و رقابتی تر خواهد شد. این امر می تواند به جذب سرمایه گذاری خارجی در افغانستان نیز کمک کند.

- دسترسی به بازارهای جدید، فرصت‌های جدیدی برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان افغان ایجاد خواهد کرد. این امر می‌تواند به تنوع بخشیدن به اقتصاد افغانستان و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید کمک کند.

2. رونق صنعت توریسم در منطقه با ایجاد جاذبه‌های جدید توریستی آبی

- اتصال کانال قوش‌تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه، مسیرهای جدیدی برای توریستی بین افغانستان و کشورهای همسایه ایجاد خواهد کرد. این امر می‌تواند منجر به افزایش تعداد گردشگران و درآمدهای توریستی شود.
- با ایجاد جاذبه‌های توریستی جدید، مانند مسیرهای آبی و بنادر، افغانستان می‌تواند به یک مقصد توریستی جذاب‌تر تبدیل شود.
- صنعت توریستی می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در بخش‌های مختلف، مانند هوتلداری، رستوران‌داری، حمل و نقل و صنایع دستی کمک کند.

3. توسعه زیرساخت‌ها:

- اجرای پروژه اتصال کانال قوش‌تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه، نیازمند احداث زیرساخت‌های جدیدی، مانند بنادر، ترمینال‌ها، پل‌ها و جاده‌ها خواهد بود.
- این امر می‌تواند به رونق بخش ساخت و ساز و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در این بخش کمک کند.
- زیرساخت‌های جدید می‌توانند به بهبود خدمات عمومی و ارتقای کیفیت زندگی مردم در مناطق روستایی و دورافتاده نیز کمک کنند.

4. ارتقای امنیت و ثبات:

- توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای می‌تواند به ارتقای امنیت و ثبات در افغانستان و کشورهای همسایه کمک کند.
- با افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری، انگیزه برای صلح و ثبات در منطقه افزایش خواهد یافت.
- همکاری منطقه‌ای در زمینه‌های مختلف، مانند امنیت، آب و انرژی می‌تواند به حل چالش‌های مشترک و ایجاد یک منطقه پایدارتر و امن‌تر کمک کند.

5. دستیابی به اهداف توسعه پایدار:

- اتصال کانال قوش‌تپه به دریای آمو و کشورهای منطقه می‌تواند به تحقق اهداف توسعه پایدار، مانند کاهش فقر، گرسنگی و نابرابری کمک کند.
- این پروژه می‌تواند به دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت و آموزش برای مردم در مناطق روستایی و دورافتاده نیز کمک کند.
- با حفاظت از محیط زیست و استفاده پایدار از منابع طبیعی، می‌توان به حفظ کره زمین برای نسل‌های آینده کمک کرد.

پیشنهادات برای همکاری با کشورهای همسایه:

- ایجاد یک گروه کارشناسی مشترک برای بررسی ابعاد مختلف طرح و تدوین یک برنامه عملیاتی برای اجرای آن.
- انجام مطالعات مشترک زیست محیطی و اجتماعی.
- تامین منابع مالی پروژه از طریق سرمایه‌گذاری مشترک و کمک‌های بین‌المللی.
- تاسیس یک شرکت یا سازمان منطقه‌ای برای مدیریت و بهره‌برداری از کانال.
- تدوین مقررات و قوانین مشترک برای کشتی رانی و استفاده از کانال.
- طرح جامع و ابتکاری کشتی‌رانی در دریای آمو و کانال قوش‌تپه فرصتی بی‌نظیر نه تنها در سطح ولایات و کشور میباشد بلکه، برای توسعه اقتصادی و همکاری منطقه‌ای در آسیای مرکزی است. این طرح با توجه به تجربیات موفق بین‌المللی، می‌تواند به افزایش تجارت، رونق صنعت توریستی، توسعه

زیرساخت‌ها، ارتقای امنیت و ثبات و دستیابی به اهداف توسعه پایدار کمک کند. با برنامه‌ریزی دقیق، سرمایه‌گذاری مناسب و تعهد سیاسی قوی، این طرح می‌تواند به نفع افغانستان و کشورهای همسایه باشد.

یادآوری:

قابل تذکر است که کارهای عظیم و بنیادی که در کانال قوش تپیه انجام گردیده و یا انجام خواهد شد بدون شک درخور ستایش وارجگذاری فراوان میباشد. طرح حاضر به هیچ وجه نفعی برای کارهای بزرگ انجام شده نیست، بلکه می‌تواند مکمل و متمم آن باشد، اما برای جلوگیری از اشتباهات آینده باید از خبط‌های انجیرری یادآوری کرد و در رفع آن پرداخت که پل ریل بالای کانال قوش تپیه از آن جمله میباشد.

هرگاه قرار باشد پروژه پیشنهادی تطبیق گردیده و یک یا چند پارک کشتی رانی ترانسپورتی دولتی و یا خصوصی در کانال قوش تپیه ایجاد گردد، در مورد پل خط ریل کانال قوش تپیه که مانع اصلی ایجاد ترانسپورت دریائی در کانال میباشد، همین حالا باید پل خط آهن به یک پل مستحکم دیگر که امکان

د پانو شمیره: له 7 تر 10

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

عبور کشتی را داشته باشد تعویض گردد، و در آینده در اعمار چنین پل ها در مسیر کانال که حتماً تعداد زیاد پل ها باید اعمار گردد، توجه جدی مبذول شود تا در مقابل نظام ترانسپورت دریائی سد نگردیده مشکل آفرین نباشد. اگر همین حالا درین مورد تصمیم معقول اتخاذ نگردد ما به طور داوطلبانه خود را از مزیت های ایجاد و داشتن یک نظام یا سیستم ترانسپورتی دریائی که در سایر کشور های جهان کاربرد وسیع ملی و بین المللی دارد محروم میسازیم که مورد ملامت آیندگان و نسل بعدی قرار خواهیم گرفت و خسارات بزرگ اقتصادی را در کشور رقم خواهیم زد که بخشودنی نیست. با تأکید، یادآور می‌شوم که ایجاد سیستم ترانسپورتی دریائی به نفع اقتصاد کشور خواهد بود و سه ولایت از طریق کانال باکشورهای تاجکستان، ازبکستان و ترکمنستان وصل و امکانات داد و ستد تجاری بین افغانستان و این کشور ها و همچنان بین ولایات شمال و سیتر، آسانتر و ارزانتر خواهد شد.

با استفاده از فرصت های میسر شده و مدیریت دقیق کانال قوش تپیه، میتوان صفحه جدیدی در رونق اقتصادی افغانستان باز کرد و راه را بسوی همگرایی اقتصادی منطقه ئی گشود که پیامد های مهم اقتصادی را برای کشور به دنبال خواهد داشت. در اینجا جهت اثبات توضیحات و نظریات فوق نمونه های عملی کشتی رانی را در کشور های مختلف جهان به معرفی میگیرم، امید است مقامات مسئول در مورد عطف توجه نمایند.

آبراه های براندنبورگ در آلمان

«بین برلین و بالتیک، از شبکه ای از دریاچه ها و کانال هایی دیدن کنید که شما را از کنار قلعه ها و شهرهای زیبا و جالب عبور می دهد. در طول مسیر حواصل هایی را می بینید که بی صدا در سایه ها ایستاده اند و ماهیخورک های فیروزه ای رنگ که با سرعت در امتداد سطح آب حرکت می کنند را خواهید دید. در عصرهای تابستان ماهیگیران در کنار رودخانه صف می کشند. و در هنگام غروب ماهی هایی که گرفته اند را در رستوران های محلی که ماهی کپور و دیگران ماهی های تازه غذای ویژه به حساب می آیند را امتحان می کنند»

کانال ولگا، دن

د پانو شمیره: له 8 تر 10

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خیر و لولی

کانال کشتیرانی ولگا دن رودخانه های روسی ولگا و دن را به هم متصل می کند که مسیر آبی مهمی را از طریق دریای آزوف (خلیج دریای سایه) و دریای خزر را به شبکه های اقیانوسی اصلی متصل می کند. کار اصلی ساخت و ساز کانال قرن شانزدهم شروع شد و این مسیر به خاطر این حقیقت که عبور و مرور زیادی در آن امکان پذیر است تا شبکه های کشتیرانی اروپای غربی را به هم تیان متصل کند مورد توجه بوده است.

کانال هوستون

به طور کامل ورود کشتی ها به بندرگاه هوستون در خلیج مکزیک را فراهم می آورد که این کانال حمل و نقل هوستون ، مجرای حیاتی در داخل ایالات متحده است. این کانال کشتیرانی گر چه به طور طبیعی وجود داشته است اما به منظور ادامه حیات نیاز بود تا بزرگ تر و عریض تر شود. کانال کشتی هوستون میانه دهه ۱۸۳۰ به وجود آمده است.

د پانو شمیره: له 9 تر 10

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

کانال دریای بالتیک، روسیه

در دریای سفید آبراهه ای ۲۲۵ کیلومتری مهمی است که در آبراهه های روسیه که از دریای سفید در شمال شروع می شود و به دریای بالتیک در جنوب ختم می شوند قادرند ترافیک را تنظیم کنند. این کانال در سال ۱۹۳۳ ساخته شده است. **کانال بالتیک** با اینکه برای دریانوردی مهم است ولی برای کشتی های تجاری با ابعاد و مشخصات بزرگ مناسب نیست». مجله گردشگری، سیر و سفر، زیباترین کانال های آبی و کشتیرانی جهان ختم

د پانو شمیره: له 10 تر 10

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ